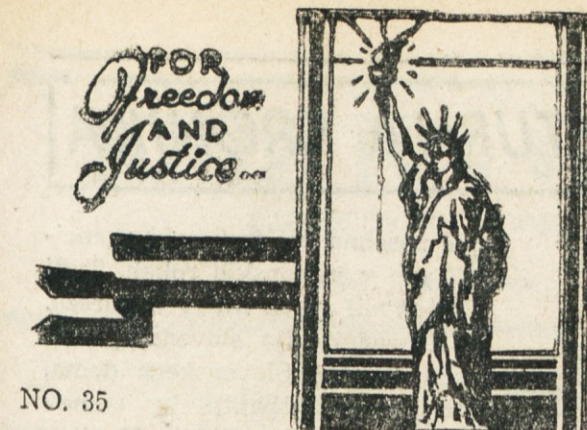

NO. 35

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

Antonia Pavlic 7-8-0
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y. 11227

AMERICAN IN SPIRIT
MEN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, FEBRUARY 19, 1970

STEV. LXVIII — VOL. LXVIII

Manj o spolnosti, pa več o spolni vzgoji

Na konvenciji šolskih upraviteljev v Atlantic Cityju so šolniki razpravljali o pomanjkljivosti in napačni usmerjenosti spolne vzgoje v šolah.

ATLANTIC CITY, N.J. — V šolah se danes povečuje preveč pozornosti spolnosti, spolu, vse premalo pa spolni vzgoji, je dejal na konvenciji upraviteljev šol Benton F. Clifton, zdravstveni šolski svetovalec v Floridi. "Če bi isto miselnost rabili pri večbanju avtomobanov, bi jih učili popravljati svečke, pa se ne bi nič brigali za nauk o motorju in njegovem delovanju," je dejal Clifton.

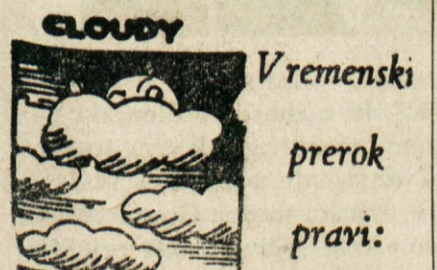
Po njegovem so šole začele poučevati šolarje o spolu in spolnosti, predno so vso reč temeljito proučile. Pokazalo naj bi se, da vsaj ena četrtnina staršev svoje otroke sama dovolj pouči o vprašanih spoli in spolnosti. Clifton je dejal, naj bi šola poučila šolarje o glavnih dejstvih spolnosti, pa posvetila glavno težo spolni vzgoji, zlasti obnašanju in potrebi po samonadzoru.

Scott D. Thomason iz Evanston, Ill., je razlagal svojim tovarišem na konvenciji, da je večina študentov po petih letih izredne dejavnosti nekako sita političnih skrajnosti in njihovih razlagalcev. Mlajši dijaki zavračajo "študente za demokratično družbo" in njihovo oznanjevanje maistične revolucije, zavračajo pa se za reformo školstva in cele naše kulture, ki naj bi znova dobila bolj osebnostni značaj. Opozoril je na močan vpliv televizije, ki ustvarja "standarno" mišljenje in škoduje razvoju osebne misli in razgovorov.

Sen. McGovern izgublja podporo v svoji državi

WASHINGTON, D.C. — Sen. George McGovern, ki se je po teptoval za demokratskega predsedniškega kandidata leta 1968, kaže precej odkrito, da bo leta 1972 nastopil kot predsedniški kandidat v demokratiški stranki. Znan je po svojem ostrem nasprotovanju vojskovanju v Vietnamu in zahteva, da se ZDA od tam umaknejo, kakor hitro je to možno brez izpostavljanja nevarnosti ameriških oboroženih sil, ki so v Južnem Vietnamu.

Časopisje v Južni Dakoti, ki jo McGovern zastopa v Senatu v Washingtonu, postajajo vedno kritičnejši glede sena in torjehv stališč in predlogov vojskovanju v Vietnamu. Zadnje povpraševanje razpoloženja volivcev je pokazalo, da jih podpira 75% stališče sen. Karla Mundta, ki odobrava Nixonov načrt vietnamizacije in postopnega ameriškega umikanja iz Vietnama. Za stališče sen. McGovern se je izjavilo le 19% povprašanih.

Oblačno, hladno z naletavanjem snega. Najvišja temperatura okoli 25.

Novi grobovi

Rose Vatovec
V terek je preminula v St. Vincent Charity Bolnici Rose Vatovec, rojena Rozanc, 10801 Prince Ave., stara 69 let, doma iz Varea pri Vremenski Britofu na Primorskem, od koder je prišla sem pred 50 leti. Pokojna je bila aktivna na društvenem in narodnem polju. Bila je članica Na Jutrovem št. 139 SNPJ. Danica št. 34 ADZ, Pod št. 47 SZZ, in Kluba upokojencev v Newburghu in pevskega društva TRIGLAV. Bila je aktivna pri gospodinskiga kluba pri Slovenski Delavski Dvorani. Tukaj zapušča soproga Johna, sina Johna, hčer Roso, vnuke in pravnuke, brata Antona in sestro Carolina (v Barbertonu), v starem kraju pa sestro Antonijo in brata Johna. Brat Rudolph Rožanc in sestra Mary Mersnik sta umrla. Pogreb bo v petek zjutraj iz Louis Ferfolia pogreb. zavoda ob 8.30, v cerkev sv. Lovrenca ob 9, potem na Kalvarijo.

Terezija Smole

Po dolgi bolezni je doma umrla Mrs. Terezija (Rose) Smole s Standar Ave., stara 82 let, rojena v vasi Male Vrhe pri Stični na Dol, od koder je prišla pred 33 leti. Umrla v družini so mož Frank, sestra Mary Snyder, Josephine Zorko in brat John Kuman. Bila je članica Macca-bees, Carniola Hive. Tukaj zapušča sinove Franka, Josepha in Valentina, hčere Roso Sodnikar, Mary Streck in Angelo Kofol, 13 vnukov in 1 pravnuke. Pogreb bo v soboto zjutraj iz Zakraskovega pogrebnege zavoda. Čas ni še določen. Truplo bo položeno na mrtvaški oder danes zvečer ob 7. uri.

Kairo se jezi na London

KAIRO, ZAR. — Tu se jeze na Veliko Britanijo, ki da ni dovolj odločno in trdo obsodila Izrael zaradi napada na tovarno v okolici Kaira pretekli teden. Trdijo, da bi morala Velika Britanija zahtevati proti Izraelu sankcije, če se bi tak napad ponovil.

Egipčani bi še vedno radi imeli Angleže za svoje zaščitnike, čeprav se sicer za nje komaj kaj menijo. Še manj pa seveda za britanske koristi.

CLEVELAND, O. — Kot že večkrat omenjeno, se trenutno nahajamo ravno v dnevih, ko je prenapeta konjunktura začela pri nas pojemat in se nam bliža kaj? Ali samo zastoj ali prava kriza? Ali za kratek čas ali za daljšo dobo? Zanesljivega odgovora ne more nihče dati, kot ga tudi pri dosedanjih prehodnih dobah ni mogel nihče dati. Vkljub tej ne ravno razveseljivi skušnjaji se preplazenost med ljudmi noče poleči. Ne da bi stalno in povsod naraščala ali nihala, se pojavlja sedaj tu, sedaj tam, nekatere samo moti, druge pa že vzmirja.

Tako razpoloženje je kot nalašč prava sezona za obnovo idej, ki jim praksa že davno ne pripisuje več zdravilne moči v gospodarskem življenju. Mednje spada upanje, da bi nam blokiranje cen in mezd pomagalo preboleti prehod iz prenapete v standardno konjunkturo.

Za ta načrt se je vnela unijaska zveza AFL-CIO in ga bo skušala uveljaviti v naši gospodarski politiki. AFL-CIO

Gillyja so hoteli ubiti

Razne vesti trdijo, da so hoteli Paula E. Gillyja, "organizatorja" umora J. Yablonskega, spraviti v ječi s poti, da ne bi mogel izdati ozadja umora.

CLEVELAND, O. — Včeraj je zvezna porota začela znova zasliševati priče o umoru J. Yablonskega v noči na Novega leta dan v njegovem domu v Clarksvillu, Pa. Oblasti bi na vsak način rade izvertale, od kod je prišel denar, za katerega so bile plačane priprave umora in nato ragrađe morilec. Trdijo, da mora to skrivnost poznati obtoženi Paul E. Gilly.

Tega so pretekli teden nenadno brez posebnega pojasnila preselili iz okrajne ječe v Clevelandu v Canton. Tja so kasneje prepeljali iz Clevelanda tudi njegovo ženo, ki je prav tako obtožena umora in je v zaporu. Obtoženca Vealeyja so prepeljali iz okrajne ječe v Clevelandu v ječo v Akron, tretji obtoženeec Martin pa je še vedno v ječi v Clevelandu.

Vesti iz raznih virov trdijo, da so vtihotapili v okrajno ječo v Clevelandu 4 revolverje in pripravili vse drugo za poskus bega iz okrajne ječe, med katerim bi P. E. Gillyja ubili, da ne bi mogel izdati svoje skrivnosti. V kolikor te vesti odgovarjajo dejstvom, o čemer je komaj kaj dvoma, bo to nemara olajšalo odkritje tistih, ki so umor Yablonskega naročili in plačali. Ali so ti v Uniji premogarjev ali izven nje, to je sedaj vprašanje. Vodniki Unije odločno zanikavajo vsako zvezo z umorom J. Yablonskega.

Umazana igra Severnega Vietnama z našimi ujetniki

WASHINGTON, D.C. — V našem državnem tajnistvu so prišli o sklepa, da severnovietnamski komunisti načrtno in namenoma nočejo zamenjati 500 naših vojnih ujetnikov, ki jih imajo v svojih rokah, da bi vedno imeli pri rokah "rezervo", kadar bi bilo treba napraviti z našo deželo zamenjavo te ali one vrste.

Vnema za blokiranje cen in mezd tvegan pojav?

je močna delavska organizacija, ima svoj vpliv tudi zunaj svoje pristojnosti in svojo tehtno besedo tudi v politiki. Zato je treba njeno stališče vpoštevati, naj ga kdo smatra za pravilno ali ne.

Najprvo je treba poudariti, da blokado cen in mezd lahko odreja le federalna administracija, kot ji naroči predsednik. Predsednik mora pri tem vpoštevati tudi druga stališča, ki se ne krijejo z unijskimi. Ta stališča ne govorijo za blokiranje.

Res je sicer, da je naša dežela že parkrat blokirala mezde in cene, tako takrat je bilo stanje drugačno: bili smo v svetovni vojni, potem pa v korejski. Velik del proizvodnje je moral biti usmerjen v poslovanje za vojno blago vseh vrst. Industrija ni bila tako močna, da bi lahko ob enem zagotovila dosti prehrane in orožja. Ako bi bil trg svoboden, bi začele rasti cene za vojno opremo in civilne potreščine. To bi seveda hitro rodilo inflacijo in dragi-

Drhal v Manili vdrla v poslaništvo ZDA in tam razstrelila bombe

MANILA, Filip. — Včeraj je prišlo tu do velikih in hudih demonstracij, največjih od onih 30. januarja letos, ko je policija streljala v množico in je bilo 6 oseb mrtvih. Tisoči študentov in delavstva so demonstrirali proti predsedniku Ferdinandu Marcosu in njegovi vladi.

Od glavne skupine demonstrantov se je odcepilo kakih 1000 demonstrantov in med klici "Marcos je fašistična lutka imperializma ZDA!" drlo proti poslaništvu ZDA. Tam je demonstrantom uspelo vdreti na dvorišče poslaništva, kjer je skupina demonstrantov eksplodirala najmanj dve bombi, zažgala eno poslopje in razbila, kar je pač dosegla.

Policiji se je končno posrečilo demonstrante pognati z ozemlja poslaništva. Škoda je precejšnja, vendar ni bil tekem razbijanja in uničevanja nihče ranjen.

Kratek odgovor — jasna slika!

WASHINGTON, D.C. — Zgodilo se je to v Etiopiji, to je deželi, kjer ni preveč politične svobode. Zato je Addis Abeba sedaj sedež znane afriške Organizacije afriške enotnosti, ki ji pripadajo vse afriške države, razen tistih, kjer gospodarijo bele manjšine.

Organizacijo vodi kot glavni tajnik ganski diplomat Diallo Telli, ki je svoj pozdravni nagovor na našega državnega tajnika Rogersa zaključil s sledečim stavkom: "Afrikanci vedo, da so po vsem svetu grobovi Amerikancev, ki so umrli v boju za svobodo in človekovo dostojanstvo." Rogers mu pa je takoj odgovoril: "Upamo, da v Afriki v bodočnosti za nas ne bodo potrebna nobena pokopališča."

Že s tem je dosti nazorno naslikal zbranim afriškim diplomatom novo smer ameriške zunanje politike. Lahko bi bil šel takoj domov. Iz previdnosti je še dodal: "Moram povedati čisto odkritosrčno, da naše sodelovanje v Afriki ne bo imelo obraza konfliktov, ampak obraz reševanja konfliktov z mirnimi sredstvi."

POROTA V CHICAGU JE OD "7" DVA OPROSTILA

Po več kot štirih dneh razpravljanja je včeraj zvezna porota v Chicagu pet obtožencev od znane "7" spoznala za krive prekoračenja meje z namenom ščuvati k nemiru tekom demokratske konvencije avgusta 1968, dva pa je oprostila. Obtožbo o snavanju zarote za organiziranje teh izgrediv je za vseh 7 obtožencev zavrnila.

CHICAGO, Ill. — Ena najbolj znanih političnih sodnih razprav v naši deželi je bila včeraj končana, ko je zvezna porota spoznala 5 od 7 obtožencev krive ščuvanja k izgrediv in nemiru tekom demokratske konvencije v avgustu 1968, 2 pa oprostila. To je bila prva obsodba v okviru zveznega zakona iz leta 1968, ki prepoveduje meddržavni promet z namenom ščuvanja in organiziranja nemirov. Porota je odklonila obtožbo, da so 7 obtoženci krivi kovanja zarote za organizacijo nemirov na omenjeni demokratski konvenciji. Obsojenci morejo biti kaznovani z do pet let zapore in z do \$10.000 globe.

Porota je razpravljala več kot 4 dni in je že kazalo, da se ne more zediniti. Obramba obtožencev je predložila zato njen razpust. Pokazalo se je, da je bil predlog le prežgoden. Za krive so bili spoznani David T. Delinger, Ronnie Davis, Abbi Hoffman, Jerry C. Rubin in Thomas Hayden, John Froines in Lee Weiner sta bila oproščena.

Predno je bila odločitev porote razglašena, je sodnik na zahtevo javnega tožilca ukazal izpraznitev sodne dvorane. Odvetnik W. M. Kunstler je ugovarjal, toda sodnik je odločil v korist zahteve javnega tožilca, ki je to utemeljeval s preteklo skušnjo tekom te sodne razprave. Ko so gledalce in sorodnike obtožencev vodili iz dvorane, je Ania Hoffman, žena enega od obtožencev kričala, da bodo ti in njihovi odvetniki "maščevani". Sodniku Julius Hoffmannu je zavpila: "Mi bomo plesali na tvojem grobu Julie. Ti si cesar svinjskega cesarstva!"

Po razglasitvi odločitve porote so bili vsi obtoženci odvedeni v zapore, kamor jih je sodnik Hoffman poslal preteklo soboto in nedeljo s kaznimi za nepokorščino in žalitev sodišča. Odklonil je njihovo izpustitev proti položitvi varščine z utemeljitvijo, da je "vse opazoval v sodni dvorani in spoznal, da so nevarni ljudje, ki ne spadajo na svobodo."

Zagovorniki imajo pravico in možnost vlaganja priziva na višje zvezno sodišče. Po vsem sodeč se bodo te možnosti poslužili.

Med ZDA in Egiptom stiki niso čisto pretrgani

WASHINGTON, D.C. — Med našo deželo in Egiptom nimamo že par let rednih diplomatskih stikov. Našo deželo zastopa v Egiptu Španija, Indija pa zastopa pri nas Egipt. Tak je uraden položaj. V resnici je neuradno 15 naših diplomatov v Egiptu, ki imajo dostop do vseh Naserjevih uradov. Zato sedi 15 Naserjevih diplomatov v Washingtonu, ki imajo iste pravice kot ameriški v Kairu. V diplomatskem svetu se javno ne smejo pokazati ne naši diplomatje v Egiptu, ne egiptovski v Washingtonu.

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Nixon je izjavil v poročilu o mednarodni politiki, ki ga je včeraj poslal Kongresu, da bodo ZDA "gledale na vsak poskus Sovjetske zveze doseči prevlado na Srednjem vzhodu kot stvar velike brige" in ne bodo dopustile, da bi jih kdo s Srednjega vzhoda zrinil.

BONN, Nem. — Kancler W. Brandt je sprejel povabilo predsednika Vzhodne Nemčije W. Stophana za razgovor o vprašanih, ki zadevajo obe nemški državi, v Vzhodni Berlin, predložil je le, naj bi se razgovor vršil šele drugi mesec, ker je on ta mesec preobložen z rednim in nujnim delom. Sestanke obeh v Vzhodnem Berlinu naj bi sledil kasneje podoben sestanek v Bonnu.

SAIGON, J. Viet. — Ameriški bombniki B-52, ki so v zadnjih dveh dneh osredotočili svoje napade na rdeče v Laosu, so danes ponovno odvrgli večje količine bomb na rdeče v Južnem Vietnamu, predvsem na Osrednjem višavju in goratem svetu na severozahodu republike.

MANILA, Filip. — Filipinska vlada se je opravičila poslaništvu ZDA zaradi včerajšnjega vpada kakih 2000 demonstrantov na ozemlje poslaništva, kjer so vrgli par bomb in uničili, kar so dosegli, dokler jih niso ameriški marini, ki stražijo poslaništvo, pregnali s solzivnim plinom. To so bile menda najhujše in največje protiameriške demonstracije v Manili, od kar so postali Filipini leta 1946 neodvisna republika.

Iz Clevelanda in okolice

Ne bo seje—

Baragov dvor št. 1317 Katoliških borštarnjev ne bo imel jutri, v petek, običajne seje. Tajnik bo pobirala asesment v rednem času!

Zadušnica—

Jutri ob pol sedmih zjutraj bo v cerkvi sv. Vida sv. maša zadušnica za pokojnega Adolfa Lundera ob četrty obletnici smrti.

Seja—

Društvo sv. Jožefa št. 163 KSKJ ima nocoj ob osmih sejo v navadnih prostorih.

Društvo Slov. dom št. 6 ADZ ima jutri, v petek, ob 8. zvečer sejo v SDD na Recher Avenue.

V bolnišnici—

Včeraj se je podal v Euclid General bolnišnico George Panzhur, 1263 E. 170 St., na operacijo očesa. Želimo mu skorajšjega okrevanja.

Ugodno—

V Norwood Appliance & Furniture na 6202 St. Clair Avenue imajo ugodno naprodaj odlične SEALY modroce. — Več v oglasu!

Pogreb—

Pogreb umrle Frances Jarc bo jutri zjutraj ob 8.45 iz Grdinovega pogrebnege zavoda na Lake Shore Blvd., v cerkev sv. Kristine ob 9.30, nato na Kalvarijo.

K molitvi—

Podr. št. 10 SZZ vabi svoje članice nocoj ob 7. v Grdinov pogrebni zavod na Lake Shore Blvd. k molitvi za umrlo članico Frances Jarc.

Na CCC mirnejše—

Med vodniki črnskih študentov in upravo Cuyahoga Community College je prišlo do sporazuma, ki naj bi privedel do pomiritve na tej visoki šoli. Precej dvoma na stvarni uspeh napora za pomiritev meče bomba, ki jo je nekdo nastavil v avtomobil čuvarja reda na Metropolitan campusu v podzemski garaži.

Unija avtomobilskih delavcev se pripravlja na mezdna pogajanja

DETROIT, Mch. — Mezdna pogodba v avtomobilski industriji poteče 14. septembra. Unija je sedaj objavila nekatere zahteve, ki jih bo stavila pri mezdni pogajanjih. Spisek zahtev ni dokončen.

Med njimi je tudi predlog, naj pokojnina znaša \$500 na mesec in da naj pride zopet do veljave sistem, kjer bi se prejemki ravnali po življenjskih stroških. Unija bo imela 24. in 25. aprila posebno konvencijo v Atlantic Cityju, ker bodo obravnavali le zadeve zvezane s pogajanjmi za novo mezdno pogodbo.

Sovjetska zveza in Španija sklenili pogodbo o kulturnih stikih

MOSKVA, ZSSR. — Španija in Sovjetska zveza sta sklenili običajno pogodbo o izmenjavi kulturnih stikov. Pogodba obsega sodelovanje med kulturnimi ustanovami, znanstvenimi zavodi, športnimi klubi itd. Je podobna pogodbam, ki jih je Sovjetska zveza sklenila z drugimi zahodno-evropskimi državami. Program za sodelovanje v prvem pogodbenem letu bo v kratkem objavljen.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 35 Thursday, Feb. 19, 1970

Ko pripravljajo Titov obisk v Rim

Lani je predsednik republike Italije G. Saragat obiskal Jugoslavijo in povabil nato predsednika SFRJ na obisk v Italijo. Tito bo predvidoma obiskal Rim letos in tedaj bo nekdanji ministrant iz Kumrovc obiskal menda tudi sv. očeta. V zvezi s tem je posebno zanimiv naslednji članek, ki ga je pretekli teden objavil slovenski tednik "Katoliški glas" v Gorici.

Škof Gregorij Rožman in kardinal Stepinac, oba žrtvi komunistične hudobije, sta si bila tudi v smrti blizu. Umrli sta drug za drugim, škof Rožman 16. novembra 1959, kardinal Stepinac pa 10. februarja 1960.

Zanimivo je, da je bil veliki kardinal po prednikih slovenskega rodu. "Veste" — je pripovedoval enemu izmed obiskovalcev iz Avstrije — jaz bi se pravzaprav moral šteti za Slovenca. Moji predniki so se namreč na Hrvaško priselili s Stajerskega. Pri naši hiši v Krašiču se še danes reče "pri Kranjcu". Prvotni priimek se je glasil Tepina. Proti koncu prejšnjega stoletja pa so nam neki narodni gorečniki priimek pohnarili: spredaj so pritaknili črko "s", na konec pa dodali črko "c" in tako smo se začeli imenovati Stepinac. Za duhovnika me je gotovo izmolila moja svetniška mati. Ko sem bil še ljudskošolski fant, me je v polletju vzela na romanje v Novo mesto. Tam so bili v kaptelski cerkvi na hribu v glavnem oltarju ostanki mučenca sv. Feliksa. Njemu se je priporočala, da bi postal služabnik sv. Cerkve.

Res je postal, in ne samo njen služabnik, temveč tudi njen spoznavalec, njen mučenec. Bil je prvi škof iz komunističnih dežel, ki je bil postavljen pred sodišče po zadnji vojni in tudi obsojen. Dobil je 16 let zapor. Obtožen je bil, da je sodeloval z ustaši. Kardinal Stepinac je kasneje to krivično obsodbo komentiral takole: "To so trdili o meni, čeprav so dobro vedeli, kakšen je bil moj odnos do ustašev. Med birmovanjem so ustaši dvakrat izvedli name atentat, ko sem zapuščal farno cerkev. Enkrat me je rešila samo prisebnost mojega šoferja. Ustaši so mi ubili brata in jaz naj bi bil z njimi?"

Kardinal Stepinac je odklanjal ustaško nasilje, prav tako pa komunistem. Kaj je mislil o slednjem, naj povedo izjave, ki jih je podal nekaj mesecev pred smrtjo že zgoraj omenjenemu obiskovalcu iz Avstrije. Ta jih je objavil v spisu "Meine Pilgerfahrt nach Krašič — Moje romanje v Krašič".

"Eminenca, — je ta obiskovalec dejal —, Titu gotovo ne boste odrekli dobre volje. Rešil vas je jetnišnice v Lepoglavi in dal premestiti sem v Krašič."

"Rešil zapor?" — se je nasmehnil Stepinac. — Pogledajte skozi okno! Tu v Krašiču me stalno nadzira 60 tajnih agentov, ko dobro vedo, da ne delam drugega kot molim. Če me je rešil Lepoglave, je to storil zato, da je dobil pšenico iz Severne Amerike. Po letu 1948, ko se je sprl s Stalinom, sem postal zanj veliko breme. Leta 1949 so poskušali name izvršiti celo atentat v samem zaporu, da bi me odstranili. Zgodilo se je to med sprehodom po dvorišču jetnišnice. Tedaj sem opazil, da so me počasi zastrupljali. Nekaj so dajali v hrano, kar je sedaj izzvalo leukemijo — raka v krvi. Sedaj bučno kličejo v Krašič svetovne kapacitete v zdravstvu, da ukrotijo bolezen, ki so jo sami izzvali."

Nato je nadaljeval: "Zavedajte se, s komunizmom ni mogoč noben sporazum. Iz njega se reži demon, večni božji nasprotnik. Sam sem imel brez števila prilik spoznati njegove resnični obraz. Kristusova beseda je v njegovem primeru jasna: "Po njih sadovih jih boste spoznali." In za nas duhovnike velja ona druga: "Udari pastirja" in oni to znajo. Mene so odvlekli v temnico naravnost od zahvale po sv. maši. Ali ne vidite v vsem tem Satana?"

"Vem, da se npr. v Sloveniji trudijo nekateri revčki (mislil je na duhovnike cirilmetodarje) dokazati, da je komunizem bliže evangeliju kot kapitalizem. Izhajajo iz zmotne predpostavke, da je komunizem predvsem gospodarski sistem. To ni res! Komunizem je v službi Kneza teme, je apostol brezboštva. Vse drugo je le krinka za lahkoverne ljudi. Pa prihajajo k meni razni gospodje, "poglihayce" bi jih imenoval, in me hočejo pridobiti za "novo stvarnost". Najprej je hodil k meni msgr. Rittig iz Zagreba, za njim pa v istem poslanstvu pleterski prior dr. Edgar Leopold. Pa sem jim dejal: "Za nas, gospodje, ni kompromisa. Če verujemo evangeliju in Kristusu, se dvema gospodarjema ne more istočasno služiti. Kot se je sv. Ignacij Lojolski lepo izrazil, sta na svetu samo dva tabora, samo dva prapora: božji in hudičev. Zato sem tem poglihavcem v obraz zalučal: Vi ste dezertirji! Niste mar svojemu škofu v roke prisegli, da se boste kot oficirji na božji strani borili

za božjo zastavo? Vaša dolžnost je bila, ostati na božji strani. Vi pa se prepričujete, da komunizem ni isto kot brezboštvo, čeprav se Turki niso bili tako hudobni kot so naši komunisti. To vam povem jaz, ki sem to borbo v teh letih od blizu in najbolj občutil."

Tak je bil torej kardinal Stepinac, veliki borec za resnico, pravico in svobodo. Iz njega je žarela vera v zmago božjih načrtov, ki se neizprosno uresničujejo, vsem preganjalcem Cerkve nakljub. In če bo tisti, s čigar pristankom je bil leta 1946 od krivičnih sodnikov vržen v ječo, v bližnji bodočnosti prestopil prag sv. Petra v Rimu in se poklonil Kristusovemu namestniku na zemlji, ne bo to najlepše Stepinčevo "maščevanje" za zadane mu krivice in najveličastnejše posmrtno zmagoslavje?

BESEDA IZ NARODA

Joliet, Ill. — Kakor po drugih mestih, tako tudi pri nas razne korporacije in privatni podjetniki vseh vrst povečujejo svoja podjetja, zidajo nove, obsežne stavbe itd. Vse to kaže, da imajo zaupanje v bodočnost, kljub temu, da nekateri napovedujejo, da "business" se nalezuje neke nahuhe ter da najbrže, kakor razne okoliščine sedanjih časov kažejo, vsaj nekaj časa ne bo več tako krepko odganjal in cvetel kakor doslej.

Res je, upanja se ne sme izgubiti. Le pogumni ljudje uspevajo in dosegajo uspehe. In od njih je odvisen napredek mest in okoliških naselij.

Našemu Jolietu takih pogumnih mož ne manjka. Se vedno jih je dosti, ki niso pozabili tistega gesla: "Joliet first, then America!" ki je brstel in svetil dolgo doli blizu Rock Island postaje.

Naši Slovenci so veliko pripevali na vseh raznih poljih k napredku Jolietu. Naši mladi tu rojeni ta napredek širijo in vseh raznih poljih. Prav pred božičnimi prazniki so po živih veletrgovinah spreminjali cene raznemu blagu in živilom, da se je občutno čutilo.

Pred kratkim je znani podjetnik Sam Kovačevich, ki biva v bližnjem Tinley Parku, kupil obsežno posestvo, ki se nahaja doli v glavnem delu mesta, preko ceste od okrajnega poslopja. Zemljišče se razteza med Chicago in Jefferson cestama. Na Chicago cesti je 78 čevljev prečelja, na Jefferson cesti pa 108 čevljev prostora na širino. To posestvo in zemljišče je kupil od našega znanega rojaka-veljaka Mr. Franka J. Gospodariča, za vsoto \$125,000.

Kovačevich je v sosednem Harveyju razpečevalec piva in svoj čas je bil v družbi s tukajšnjim United Liquor and Beverage Co.

Kovačevich pravi, da je tu potrebno za večji razvoj večje poslopje in da ima veliko zaupanje v te prostore našega mesta. Staro poslopje bodo podrli in postavili novo štirinadstropno obsežno zgradbo, ki bo stala nad en milijon dolarjev. Spodaj bodo prostori za razne prodajalne, v zgorajšnjih nadstropjih pa prostori za razne pisarne in urade.

Tako se naš Joliet širi, debeli v svoji sredi in raste in se veča vse na okrog.

Naši mladi, tu rojeni se tudi na raznih drugih poljih in področjih dvigajo in prihajajo v ospredje na častna mesta in položaje. Zadnjič sem omenjal nekatero, ki so na važnih uradnih političnih položajih.

Danes pa naj omenim častito sestro Pavlino Racich, redovnico reda franciskanske sestre Presv. Srca Jezusovega. Ta častita sestra je bila nedolgo tega izvoljena in imenovana za upraviteljo tukajšnje velike bolnišnice sv. Jožefa, ki se nahaja na

našem hribu na North Broadway cesti. Castitamo ji in veseli smo, da sestra naše krvi je na čelu tukajšnje velike bolnišnice sv. Jožefa. Bog ji naj da vso pomoč na njenem važnem in odgovornem položaju!

Castita sestra Pavline Racich je bila zadnja štiri leta upraviteljica velike bolnišnice "Queen of Angels" v Los Angelesu, California. Ima za take položaje že skušnje in ni novinka za take odgovorne službe. To tudi jamči, da bo tudi tu na svojem mestu kot taka. Še preje je bila že na važnih položajih v bolnišnici sv. Jožefa v Elginu, Ill., okrog 11 let in nekaj časa tudi v bližnjem mestu Aurora, Ill., v St. Charles bolnišnici.

Njen še živeči oče Frank Racich še vedno živi na 1202 No. Broadway cesti na našem hribu. Njen brat Frank živi tudi v Jolietu. Sestra Mrs. John Mrozek prebiva v bližnjem Plainfieldu, Ill., druga sestra Mrs. John Marovic, pa v Calumet City, na južni strani Chicagoa.

* KAJ JE SE KAJ DRUGEGA NOVEGA PRI NAS? — Dosti, največ pa takega, ki bi bilo bolje, da bi se ne dogajalo. Neugodnih novic in dogodkov je vedno več kakor dobrih. Največ pritožb in kisljih opazk se čuje v teh časih proti vedno bolj naraščajoči draginji. Bi ne verjel, a sem sam doživel, kako nas otipava bolj in bolj draginja na vseh raznih poljih. Prav pred božičnimi prazniki so po živih veletrgovinah spreminjali cene raznemu blagu in živilom, da se je občutno čutilo. Cene raznih konzerviranih jedilom so povišali po nekaterih krajih za kar 20 in več odstotkov. Posebno mesenine so se podražile. Meso od kakih starih živin, vse žilavo, vmes še polno kosti, pa je drago, da je le kaj. Boljše meso od pitane živine pa še bolj. Kam bo vse to privedlo? Če bo šlo tako naprej, kaj bo dobro meso stalo o prihodnjem božiču? Če se draginje in inflacije ne bo ustavilo in omejilo, je res vprašanje, kako se bodo mnogi morali s težavami in največjimi skromnostmi prebijati skozi življenje.

Pa tudi vse drugo se draži in cene gredo vedno navzgor in navzgor. Zgleda, če se bo to nadaljevalo, da bo nas življenje in borba za obstanek tu na našem svetu ščipalo bolj in bolj. In če pride (kar ni neizogibno) še kaj drugega vmes, ker po vsem svetu nekaj tli, ki zna zaropotati, kadar bomo najmanj pričakovali, kaj potem?

* DRUGOD PO NASI AMERIŠKI je tudi dosti novega. Vsako uro, vsak dan, teden in tako naprej. Nekaj dobrega, veliko pa tudi slabega. Zalostna so poročila naših varnostnih organov, ki omenjajo, kako narašča zločinstvo vseh vrst. Nekje je krivda za to? Kje? To se zdi, da vsi premalo preiskujejo. Veliko navdihov za nerednost in zločinstva zaneso v glave zlasti mladih ljudi, ne v vse, v mnoge pa, prikazi s slikami in drugimi. Prikazujejo jih, zraven pa ne povedo dovolj efektivno, kaj je prav in kaj ne. V mladih glavah pa ostane mnogo, ki potem daje mladim navdihe za to in ono. To vse vodi in ustvarja čudno bodočnost.

* NOV GROB. — Pred nedolгим je umrl v zavodu za stare ljudi "Americana Nursing Home" po dolgi bolezni rojak Ferdinand Ferlin, star 81 let, ki je bival na 517 Terry Drive. V Joliet je prišel pred 64 leti. Nad 45 let je bil zaposlen v U.S. Steel jeklarni in od leta 1953 je živel v pokoju. Žena Anna mu je umrla pred dvema letoma. Zapuščal dva sinova, Walterja in Henryja, oba v Jolietu, in dve hčeri, Mrs. Valentino Podnar in Mrs. Emeric Lazar. Zadnja biva v St. Peterburghu, Fla. Pogreb je bil iz cerkve sv. Jožefa. Sorodnikom sožalje, pokojni pa naj počiva v božjem miru!

Naj bo dovolj za danes, pa še drugič kaj o čem drugem.

Tone s hriba

Pismo misijonarke Kristine Mlakar iz Zambije

CLEVELAND, O. — V Ameriški Domovini od 12. jan. je izšlo poročilo o novi slovenski laični misijonarki profesorici Kristini Mlakar, doma iz 11-članske družine v Bohinjski Češnjici. Teden dni kasneje, 19. jan., pa je Ameriška Domovina priobčila iz Anglije pismo njenega brata Janeza, jezuitskega bogoslovca, ki se prav tako pripravlja na misijon v Zambiji, v katerem nam je popisal svojo pot iz Maribora na Angleško in prve vtise, zlasti kako prisrčno ga je bila sprejela Rehbergerjeva slovenska družina v Bedfordu. Danes objavljam prvo Kristinino pismo iz Zambije, napisano po njenem prvem mesecu bivanja v zambijskem misijonu. Takole piše:

"Končno sem le prispela v svojo misijonsko domovino. Nekateri mogoče mislijo, da si želim pustolovščin, pa to ne bo držalo, saj mi v resnici manjka za kaj takega junaštva. Ko sem hodila še kot otrok v bohinjskih hribih po vodo, sem drgetala na bolj strašljivih krajih, toda šla sem naprej. Tako so me vzgajali, da se ne vracam."

"Iz Bohinjske Češnjice me je pot pripeljala na ljubljansko univerzo, kjer sem diplomirala iz matematike. Več let sem vzgajala in poskušala reševati probleme mladostnikov. Moje brskrbo življenje pa je vzemirilo o. Kokalj s svojim povabilom v Afriko. Tako sem zapustila domače in prijatelje ter odšla študirat angleščino med Angleže. V Anglijo je prišel za menoj tudi moj brat Janez, ki se je tudi odločil, priključiti se zambijskemu misijonu. Pod streho naju je sprejel dobri župnik g. Bergant in pa misijonska družina g. Miha Rehbergerja."

"Sedaj je za menoj že prvi mesec mojega bivanja v Zambiji. Življenje mi poteka kot doma. Razloček je le v tem, da sem tu med ljudmi iz vseh koncev sveta. S pravo Afriko pa sem se srečala šele te dni, ko sem začela s svojim delom kot profesorica na katoliški moški gimnaziji v župniji Matero v Lusaki."

"Pred mojim odhodom v Afriko sem se za nekaj ni ustavila v Sloveniji. Še enkrat bi bila rada uživala ob pogledu na belo snežno odejo... Ob tej priložnosti sem obiskala tudi družine tukajšnjih oo. misijonarjev; srečala pa sem se tudi s premnogimi misijonskimi prijatelji v Sloveniji."

"Na letališču v Lusaki so me sprejeli kar štirje oo. misijonarji, med njimi je bil tudi o. Nikola Sipušić, s katerim sem se bila srečala že v Angliji. Z vsemi slovenskimi kakor tudi hrvaškimi oo. misijonarji sem preživela prijetno silvestrovanje v našem tukajšnjem misijonskem laičnem domu (centru), kjer živiva z Zinko (Herzog, prvo slovensko laično misijonarko v Zambiji. Op. p.) Na priloženi-

KULTURNA KRONIKA

Ruda Jurčec: Skozi luči in sence. (Tretji del)

V opremi arhitekta Marjana Eileta je pri Editorial Baraga v Buenos Airesu izšel tretji del spominov Rude Jurčeca, ki obsegajo obdobje od leta 1935 do leta 1941.

Pisanje spominov ni lahka stvar. Človek jih piše iz srca, težko jih je zapisati le s hladnim razumom. V tem je največja nevarnost pisanja spominov. Zdi se mi, da se je pisatelj Jurčec to pot tej nevarnosti mnogo boljše izmikal kakor v drugi knjigi.

Pogled v revijo Beseda, ki ni imela dolgega življenja, mimo mnogih pisateljev in pesnikov je sila zanimiv začetek. Zanimiva in dobro podana je v tem delu muka pisatelja, ki je pisal knjigo o dr. Janezu Evangelistu Kreku. Ob njej zadane še v osebnost dr. Korošca in ob njegovo internacijo. Zdi se mi, da so prav te strani najboljše v knjigi.

Introito ad... pričanja pisatelj to knjigo. Morda bi jaz dodal... altarem artis. Občutek imam, da je prav v tem času umetnost primaknila pisatelju Jurčecu pero bliže.

Dopisnik francoske agencije HAVAS, dopisnik Avale v Beogradu. V tem delu so slike in skice Koroščeve osebnosti, skrite politične igre in spoznanje, da

sliki naju vidite z družino tukajšnjega inženirja, ki je študiral v Ljubljani. Zinko boste najbrž težko prepoznali. Kot vidite, se je oblekla v zambijsko oblečilo. Vam je všeč?"

Zanimivo pismo, ali ne?

J.S.

Vabilo na občni zbor

CLEVELAND, O. — Odbor štajerskega kluba vljudno vabi svoje člane na redni občni zbor v nedeljo, 22. februarja 1970, ob pol treh popoldne v Baragovem domu na 6304 St. Clair Avenue.

Odbor naproša vse člane, da se letos zares udeležijo in pridejo s svojimi predlogi, željami in morebitnimi novimi idejami, kar bo v korist in napredek kluba. Seveda bo z vašimi glasovi izvoljen tudi novi odbor za leto 1970.

Po občnem zboru bo pripravljen prigrizek.

Pridite vsi!

Odbor

Uveljavljanje Slovenca v rimskem javnem življenju

Gospod Vinko Levstik, slovenski hotelir v Rimu, je bil to-krat od Vikarijata imenovan za predsednika komisije, ki je ocenjevala najuspešnejše storitve udeležencev nagradnega natečaja "Natale a Roma" — Božič v Rimu (božične jasli in drevesca v javnih lokalih v Rimu). Natečaj je razpisal rimski Vikarijat,

je posebno pri francoski agenciji vrh v masonskih rokah. Tudi pri Avali gredo niti v to mrežo. Reorganizacija slovenskega tiska, rojstvo Slovenskega doma, revolucije v Španiji in odmev knjige pisatelja Gideja Vrnitev iz Rusije. Posebnost pisatelja Jurčeca je, da v širok okvir velike zunanje politike trpa osebnostne spomine, včasih le prebliske, drobne odmeve od nekdaj. Spominom daje to posebno pestrost, toda včasih tudi nejasnost. Občutek imam, da se prizigajo in ugašajo žarometi.

Ni se mogoče ustavljati ob posameznih poglavjih. Spomini pisatelja se pomude ob Muenchen, ob obisku italijanskega zunanega ministra Ciana v Beogradu, ob blejskem sporazumu, ob Hitlerjevem napadu na Poljsko in ob Koroščevi smrti.

Tu se pričanja začetek našega konca. Puč v Beogradu, bridka cvetna nedelja, Italijani v Ljubljani, nemški napad na Rusijo in goštarstvo pri nas.

To je vsebina tretje knjige spominov na grobo podana. Jurčecovo pero je spretno, pozna se mu francoska šola in široka razgledanost. Mnogo nastopajočih oseb sem osebno poznal. Morda se moji spomini nanje za to in ono posebnost razlikujejo, toda dejstvo je pač, da so vsaki spomini osebni. Včasih grenak spomin zamegli pravi, resnični obraz osebe — vesel ga morda preveč ožari. Tako, kakor sem že zapisal: Po moje je ta tretja knjiga objektivnejša, kakor je bila druga.

Njena velika cena je v živahnosti opisanosti. Ni suhih strani, vse je gibanje, prepleteno z mnogimi liričnimi vložki. Nekoč sem že zapisal, da ima Jurčec lep slog in lep jezik. Ob tej tretji knjigi moram to ponoviti.

Gotovo spomini niso zgodovina, so pa dragoceni drobeči, mimo katerih noben zgodovinar ne more. Morda bo moral tem in onim dogodkom, tem in onim osebam dati več luči — morda več senc, prepričan pa sem, da bo vsak zgodovinar pregledal tudi te strani, ki nam jih je zdaj pisatelj razgrnil v svoji tretji knjigi. Mislim, da bo knjiga na razpolago v obeh slovenskih pisarnah, v Clevelandu in Torontu. Do zdaj, ko tole kratko poročilo pišem, pošiljke še niso prišle.

Knjiga je vredna branja in razmišljanja. Vsaka knjiga, v kateri je preteklost ponovljena, odpira spoznanja, nova gledišča in razkriva odnose, mimo katerih smo nekoč morda preslepo šli.

Karel Mauser

KRIŽ NA GORI

LJUBEZNSKA ZGODBA

Spisal: Ivan Cankar

Tito na poti po Afriki organizira neuvrščene

BEOGRAD, SFRJ. — Ko je Tito napovedal svoje potovanje po Afriki, je svet ugibal, kaj pravzaprav hoče doseči s svojo potjo. Ko je že bil na poti, je kmalu postalo jasno, da je šel tja bolj kot turist in ne kot politik. Najbrže se je naveličal ostre letošnje zime in se pravi čas umaknil na jug. Seveda je moral dati potovanju uraden značaj. Našel ga je v ideji, da je čas za novo mednarodno konferenco neuvrščenih držav. Ideja mu je prinesla slavo in pomen pred 10-15 leti, potem je pa začela odmirati, kar je prirodna posledica boljših odnosov med Washingtonom in Moskvo. Čim manjša so trenja med Ameriko in Sovjetsko zvezo, tem manj so potrebne organizacije neuvrščenih držav.

Tita boli še druga stvar: Ne more pozabiti, kako majhno je bilo med neuvrščenimi državami razburjanje radi vdora čet Varšavskega pakta v Češkoslovaško. Tito je mislil, da bo večje. Sedaj se mu v Kremlju posmehujejo, saj bi morale prav neuvrščene države najbolj rohneti proti vdoru, pa niso. Ko je Tito premišljeval o vsem tem, je prišel do sklepa, da je treba sklicati novo konferenco neuvrščenih, da ideja o neuvrščenosti ne bo čisto pokopana.

Nastalo je vprašanje, kje in kdaj naj bo konferenca. Titovi diplomati so se razgovarjali z vsemi 65 državami, ki so kdaj bile na dosedanjih konferencah. Ko je Tito dobil odgovore, je mislil, naj bo konferenca kje v Afriki, čas zanjo naj se pa določi pozneje. In tako jo je mahnil na pot v Afriko ravno takrat, ko je vreme v Jugoslaviji najbolj zoprno. Iskanje mesta za konferenco ni bilo lahka stvar. Med vsemi mesti bi bil menda še najbolj pripraven Dar-es-Salaam v Tanzaniji, tako politično kot ideološko. V tehničnem pogledu bi bila pripravnejša Addis Abeba, pa drugače ne odgovarja.

Abesinski cesar je še zmeraj prevelik prijatelj ZDA, njegov režim je preveč diktatorski, Etiopija pa ni priljubljena med Arabci, ker je pretežno "krščanska" dežela. Tito in Nyerere iz Tanzanije sta se sporazumela, da naj se v aprilu sestane vseh 65 zunanjih ministrov iz držav, ki bi se udeležile konference in dogovori vse formalnosti, predvsem pa sporazume o programu.

Titu je še zmeraj ostalo dosti časa, da si je povsod, kamor je prišel, privoščil odmor in ogle doval prirodne lepote, pa tudi živalstvo in rastlinstvo. V tem oziru je posnemal ameriškega državnega tajnika Rogersa, ki se je na primer v Keniji zanimal posebno za slone. Naravno! Saj v Keniji vedo, kaj sloni po-

menijo za ameriško politiko. Zato je Kenyatta poskrbel, da je Rogers videl najlepše vzorce afriških slonov, ki so pa bili menda res krasna divjačina.

V Sovjetliji so začeli ovirati menjanje služb

MOSKVA, ZSSR. — V Sovjetski zvezi obstoja zakonodaja, ki ne dovoljuje, da bi se delavci svobodno premikali od tovarne do tovarne in iskali boljše plačana mesta. Vendar so zakonski predpisi zgubili svojo veljavo. Kršitve so v navadi in nihče ni radi tega zapostavljen.

Razvada hitrega menjavanja služb se je sedaj tako razpasla, da že dela škodo sovjetskemu gospodarstvu. Vpoštevati je treba, da v Sovjetski zvezi raste število novih tovarnih hitreje kot število novih delavcev. Delavcev torej primanjkuje, zato pa ni ravno težko dobiti novo delo. Delavci se tega položaja zavedajo in ga pridno izkoriščajo. To se je že tako razbohotilo, da

je moral sam glavni tajnik Brežnev ostro nastopiti proti tej razvadi, kar je menda storil na decembrski seji glavnega partijskega odbora.

Njegov govor še ni bil objavljen, toda v Kremlju ne zanikajo, da je Brežnev o tem govoril. Aparatčiki so naravno Brežnjeva takoj ubogali. Vse tovarne so dobile nalog, da naj delavce, ki pogosto menjajo službe, pošiljajo kar naprej na "izbrane fabrike", to so verjetno take, kjer je delo težje in slabše plačano. Dalje ne morejo taki delavci dobiti prvo leto nobenega povzvišanja plače, nimajo tudi nobene pravice do obrobnihi koristi. Število tovarni, ki morejo sprejemati take delavce, pa ni preveliko, kar zopet dela težave "premiškačem".

Panetta naletel na zid

WASHINGTON, D.C. — Leon Panetta, 30 let stari odvetnik iz Kalifornije, je bil do pretekega ponedeljka direktor oddelka za

izvajanje civilnih pravic v pogledu šolstva. Mladi liberalni republikanec je bil proti "okoliškim" šolam in se je gnil za prevažanje šolarjev z busi iz okoliša v okoliš, da bi bila dosežena integracija šol.

V Kongresu za prevažanje šolarjev ni prave podpore, tudi predsednik Nixon se je izjavil proti temu. Tako so v Kongresu začeli pritiskati na odpustitev Panette, vendar je ta vztrajal, dokler je užival podporo tajnika za zdravstvo, šolstvo in socialno skrbstvo Roberta H. Fincha. Ko je ta začela kopneti in je Panetta, kot je dejal na tiskovni konferenci, "naletel na zid", ko se je obrnil na Belo hišo, je Panetta odstopil.

Casnikarjem je dejal, da je prepričan, da je bil Nixon v svojih načrtih "privesti nas skupaj" iskren in je nemara še vedno, "toda cilj tistih okoli predsednika je dobiti prihodnje volitve". S tega vidika pritiskanje k prevažanju šolarjev ni priporočljivo.

Nemčija protestira proti sen. Mansfieldu

BONN, Nem. — Kot je dobro znano tudi v Nemčiji, vodi senator Mansfield skupino naših senatorjev, ki bi radi videli, da ZDA čim prej umaknejo svoje divizije iz Nemčije. Nemški politiki so o tej zadevi molčali. Sedaj se je oglašil nemški vojni minister Helmut Schmidt in javno protestiral proti tej ameriški želji.

Svoje stališče je utemeljeval s tem, da so ameriške divizije najmočnejša obramba vse zahodne Evrope proti Sovjetski zvezi in njenim satelitom. Kakor hitro bi se podrl ta obrambni zid, bi se spremenila vsa evropska, pa tudi mednarodna politika. Zato Nemčija nikakor ne more pristati na ameriški predlog, kadar bo uradno stavljen, kar pa še ni. Drugi člani vlade se o tem predmetu še niso izjavili.

Posebne naklade

NEW YORK, N.Y. — Mestne in okrajne uprave v ZDA nabere skupno na raznih posebnih nakladah na motorna vozila letno 4,5 milijona dolarjev. V to vsoto niso vštete mostnine, brodovi in cestnina.

DELO DOBIJO

DELO DOBE

Uradnico za tipkanje, vlaganje, inventurne zapiske: Obrobne korigiristi, stalno delo, oglasite se osebno.

Zensko za tovarniško delo, zlaganje in inšpekcija, odlični delovni pogoji.

Moški za delo na opločnem traku. Skušnja nepotrebna, vas izučimo. Oglasite se osebno.

ADVANCE PLATING CO.

1530 E. 40th St.
Cleveland, Ohio 44103

(36)

Ženske dobijo delo

Cistilka

Iščemo čistilko za lepotečni salon, 5 dni v tednu. Kličite CH 1-8383.

PIERRE'S BEAUTY SALON

210 Buckley Bldg.

1501 Euclid Ave.

(10,11,12,17,18,19 feb)

Gospodinjska pomočnica

Iščemo zanesljivo žensko za splošno gospodinjsko delo, nič pranja. En dan na teden. Znanje angleščine nepotrebno. Kličite 371-3072 po 5. uri pop.

—(36)

MALI OGLASI

Pes zgubljen

Zgubil se je črn pes, mešane pasmi, srednje velikosti, 19. januarja, v bližini E. 77 in St. Clair Ave. Kličite 431-5898.

—(35)

V Nottingham

Naprodaj je 6-sobni bungalov, garaža. Se lahko takoj prevzame

V Chesterland, Ohio

Lot naprodaj 197 x 450, tlakana cesta in plačana plinska napeljava. Zmerna cena.

KNIFIC REALTY

481-9980 820 E. 185 St.

Pohištvo naprodaj

Se selimo v Californijo in prodamo 4 sobe pohištva v dobrem stanju po zmerni ceni. Oglasite se v soboto ali nedeljo na 18601 Locherie Ave., Euclid.

—(37)

Naprodaj

Zidana hiša za 2 družini, 5-5 z dodatnim lotom (extra), blizu Holmes Ave., in cerkve Marije Vnebovzete, samo \$19,200. Vprašajte za Ann Bowers.

BOB ANDERSON REALTY
531-2345

(36)

Carst Memorials

Kraška kamnoseška obrt

EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV
15425 Waterloo Rd. IV 1-1227

1883

1970

Naznanilo in Zahvala

Z globoko žalostjo v naših srcih naznanjamo, da je umrl naš ljubljni soprog in oče,

MARTIN ROMIH

Previden s sv. zakramenti je zaspal v Gospodu 11. januarja 1970.

Rojen je bil 3. avgusta 1883 v St. Juriju na Štajerskem, odkoder je prišel v Ameriko 1. 1913.

Pogreb se je vršil 14. jan. iz pogrebnega zavoda Jos. Zele in sinovi v cerkev Marije Vnebovzete, kjer je pogrebno sv. mašo daroval Father Victor Tomc. Potem pa smo truplo pokojnika prepeljali na pokopališče Kalvarija in ga tam položili v družinsko grobnico k večnemu počitku.

Pokojnik je bila član društva Naprej št. 5 SNPJ, SMZ št. 3 in društva upokojencev na Holmes Ave.

S tem se iskreno zahvalimo Father Victor Tomcu za molitve v pogrebem zavodu, za darovano pogrebno sv. mašo in za spremstvo na pokopališče.

Srčna hvala vsem, ki so darovali za vence cvetja, vsem, ki so darovali za sv. maše in razne dobrodelne namene.

Toplo se zahvalimo vsem, ki so pokojnika prišli krogiti in moliti ob njegovi krsti; vsem, ki

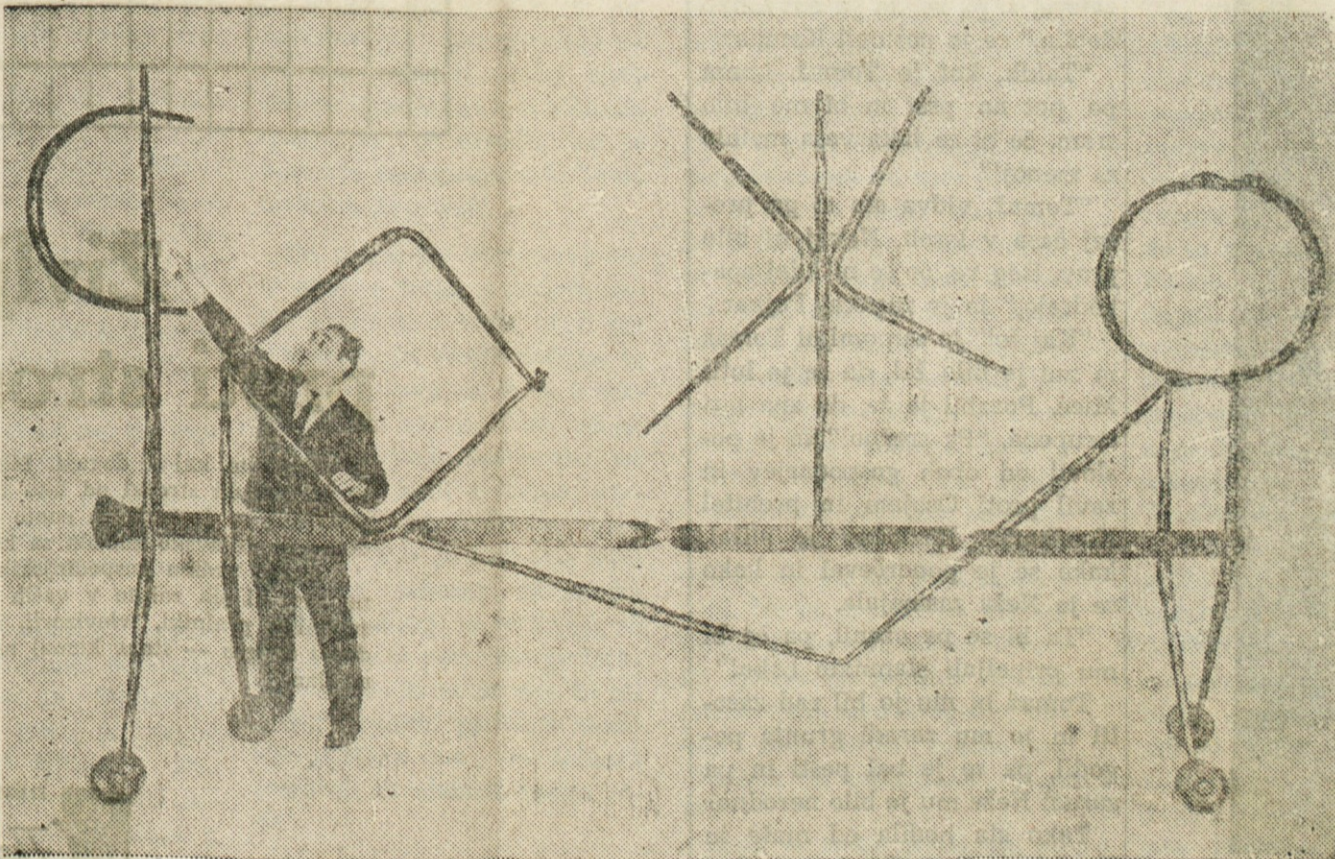
Ljubi mož in dragi oče, počivaj v miru v tej blagoslovljeni ameriški zemlji in lahka naj Ti bo njena gruda!

Za vse dobro, ki si ga storil na tej zemlji, Te bo BOG obilno poplačal v novem življenju. Mi pa se Te bomo vedno spominjali z ljubeznijo in hvaležnostjo v naših mislih in molitvah!

Zalujoci:

LUCIJA — soproga
LUCILLE — hčerka
OSTALO SORODSTVO

Cleveland, O. 19. februarja 1970

EDEN OD MODERNIH — David Smith, eden od največjih kiparjev sedanega ameriškega rodu, je stvaritelj tegale čudnega voza "Wagon III", zvarjenega iz jekla. Kupil ga je industrialist Donald J. Hall za Crown Center, vzorno mestno naselje v Kansas City, Mo.

"Ne govori!"
Tone je umolknil in se je jezil zaradi poti, ki je bila posuta s tako grobim kamenjem, da je Hanca težko hodila s svojimi majhnimi, trudnimi nogami...

Postala je nenadoma, oči so se ji bile zdramile.

Kaj ni to tista pot? Poznajo se še sledovi njenih in njegovih korakov... Tod sta hodila, da, prav na tem mestu sta postala, roka se je oklenila roke, tako tiho sta govorila, naravnost iz srca; mehke in čiste so bile besede, da bi ne oskrunile čiste ljubezni...

"Dalje, Hanca! Še malo, komaj še pol ure, pa bova doma!"

To je bil robat, tuj glas, ni bil njegov!

"Kam?"

"Domov, Hanca! Daj, primi se me za roko!"

Stopila je, dihala je težko; motno in mučno ji je bilo v glavi, rada bi že legla, zatisnila oči...

Počasi sta romala v hrib. Daleč za njima, izpod fare, se je oglasila hripava pesem. Učitelj se je vračal domov s težkimi nogami in veselim srcem.

Adijo, pa zdrava ostani, podaj mi še enkrat roko!..."

Hanca se je spoteknila in padla na kolena.

"Ej, Hanca, Bog s tabo!"

Tone se je sklonil in jo je vzdignil.

"Ne zameri, Hanca, otrok, rahlo te bom držal!"

Vzel jo je v naročje kakor otroka in je stopal varno in z velikimi koraki.

"Okleni se me okoli vratu, laže ti bo!"

Položila mu je glavo na ramo, misli so se ji zmedle in zaspala je težko spanje brez sanj.

Četrto poglavje.

Veliko veselje je zavladalo v globeli. Mate Kovač, tujec in umetnik, ki je propadel sramotno z vso svojo slavo in umetnostjo. Potikal se je po svetu, sam sebi v nadlego, drugim na kvar...

Na pomlad je bilo, ko je brstelo življenje za hribom in se je svetilo od daleč čistejšee nebo; v globeli je kopnel sneg.

S kukavico je prišla vesela vest in se je raznesla po globeli bolj glasno in bolj radostno nego kukavičji klik. Učitelj je pozdravil Amerikanca v krčmi z veselim smehom in rdečim obrazom, kakor da ga je bilo doletelo nekaj zelo prijetnega.

"Ali si videl? Kaj ti nisem povedal? Spotaknil se je in je padel, pa ne bo nikoli več vstal — zato ker je porojen iz globeli!"

"Kaj je z njim?"

"Bog vedi! Kaj je z drevesom, kadar usahne? Njegov čas je prišel!... Globoko je padel, do tal se je ponižal! Pisal je župniku tako klavirno pismo, da bi se človek razjokal od sramu! Strmoglavil je zelo hitro, veseli fant s svojo žametno kamizolo; zdaj se potika bogvekd in strada..."

Amerikanec je pogledal temno.

"Tebe veseli ta reč?"

"O, reč sama ob sebi ne! Celo žalostna je, če jo človek do dobrega preudari... Ampak zaradi teorije! Nobeden, ki ima v prsih ta zrak iz globeli, nobeden se ga ne reši več! Kdor je gledal te puste, prstene obraze, jih ne pozabi nikoli več in naposled je tudi njegov obraz pust in pristen... Kdor je zrasel v teh mrzlih sencah, ne more živeti v soncu! — Taka je stvar in zato me veseli, da je bil Mate tako prijazen in mi je odprl teorijo!"

Amerikanec se je zamislil; temna senca mu je bila legla na

obraz; poslušal je komaj napol, zakaj v srcu se mu je zbudila neprijetna slutnja, strahu podobna.

"Jaz sem želel —" je odgovoril zamišljen — "želel sem, da bi se mu godilo dobro na svetu... Morda ni bila poštena ta želja..."

S strepim polzatisnjenim očesom mu je pogledal učitelj v obraz. Polagoma so se mu ustnice širile in naposled se je zasmel razposajeno.

"Ah... glej!... Ne bil bi si mislil, da si tako premeten... Še samemu mi ni prišlo na misel kaj takega... Siromaka bi imela rada, objokanega, pomoči prosečega — to si pač misli! In zdaj ti ni prav, ko je loputnil nenadoma z višave!... Spoštoval bi tvojo bistroumnost, če bi ne bila tako nečedna."

Amerikanec mu je pogledal v obraz in je nalahko potrkal po mizi s stisnjeno pestjo.

"Ali bi se rad pomenil z mano, Solmešter?"

Učitelj je povesil oči, odmaknil je stol in je umolknil...

Segel je kukavičji glas do Matejevega doma.

Oče je sedel za mizo, ko je pripovedoval nekdo na pragu; komaj da je trenil z očesom.

"Slabo se mu godi, pravijo!"

In obraz na pragu je poizkušal, da bi se nabral v skrbne in žalostne gube, toda v glas, na licih je trepetala radost.

"Sam si je kriv, sam se je zavrgel!"

Komaj za hip je šinila misel nekam daleč, se je zgenilo v prsih nekaj mrzlega; toda bilo je kakor bežna senca, ki švigne pod poletnim oblakom preko mirnega polja... Pogledal je proti nebu in je bil vesel kopnega vremena.

Materi se je zbudilo kakor spomin, zavzdihnila je.

"Bog ga varuj; — sam si je kriv!"

Otopela je bila v srcu žalost, komaj v sanjah je še zasklelela rana...

Razlegel se je glas po vsej globeli, poslušali so in radost jim je zasijala na obrazih.

"Glejte! Odtujil se je, potujil, zato se je izgubil! Nikoli ni bil nič prida, nezaupen in potuhnjen je bil njegov obraz!"

Cerkev sama, siromašna in polurazpala, kakor je bila, se je belila svetleje v spomladanskem soncu; tudi do nje je bil segel žarek radosti in veliko okoli zvonika je strmelo v globel s topim zadovoljstvom...

Hanca je šivala za mizo, ko se je vrnil oče iz vasi. Bolj suh je bil, zelo že sključen in siv; nagubani obraz se je smehljaj veselo.

"Kaj si že slišala, Hanca? Tako se je zgodilo, kakor sem rekel! — Ali se še spominjaš na Mateja; na tistega Mateja, umetnika?"

"Se se spominjam nanj..."

"No, izgubil se je, slabo se mu godi!"

Hanci je padlo delo z naročja in vstala je; v suhih, bledih licih se je prikazala kri.

"Slabo! Župnika je prosil miloščine pa ga je prav tako nagal, kakor takrat, ko je prišel k njemu s svetnikom!"

"Kje je Mate?"

"Bog vedi kje! Po svetu se potika, pravijo, in nima kamor bi glavo položil..."

"Kdo je povedal to novico?"

"Stopi na cesto; pove ti to, kdor pride mimo... Kaj še nisi pozabila nanj?"

Videl je, kako je zasijela v njenih očeh mokra svetloba in kako so nenadoma vzplamtela lica...

(Dalje prihodnjic)

JAN PLESTENJAK:

HERODEŽ

"Saj me imaš rad?" je mehko in nežno vprašal Tončka. Da je otroka nalagal, mu je bilo hudo in zdaj mu je odleglo. Tonček mu je bil prijazen in otroško vdano pokimal in s tem več povedal, kot da je kopicil besede v jecljajoče stavke. In zgodilo se je tedaj, da ga je oče pobožal in še po rami potrepaljal.

"Si že priden, v nedeljo pa ne bom pozabil." Te besede so bile za Tončka slajše kot Vipavkine fige in Zužkove zemlje. "Danes bomo kurili," je še slišal in ne hote šel za očetom.

"V dveh, treh urah bo pa požgano," se je silil Tone, ko mu je Neža pomagala snemati izpod strehe na dolgih drogih nasajene železne mačke.

"Če tudi ne!" se je odrezala Neža, preveč živo se je spominjala prejšnjega dne, ko se je trapila s hosto, da ji je sapo jemalo in da se ji je pred očmi megličilo.

Tone je obmolnil. Bal se je, kdaj ga bo vprašala, kako in kaj misli z ajdo. Odlašati ne bo smel, drugod so že posejali.

Zažgali so na vseh koncih in suha hosta je bila hipoma v plamenih. Z železnimi mački so goreče vlake vlekli navzdol in se v vročini kar topili. Tonček se je držal očetovega drga in le, kadar ga je preveč pačilo, se je odmaknil in si z rokavom brisal pot od dima in pepela, ki se je dvigal izpod grabečih mačkov, pa mu je bil obraz črn. Tudi

CHICAGO, ILL.

HOUSEHOLD HELP

BABYSITTER

My home. 3 children. Ages 2, 4, 6. Oak Park area.

Ph. 386-2971

(35)

BUSINESS OPPORTUNITY

FOR SALE BY OWNER.
DRY CLEANERS

Long est. steady neighborhood trade in heavy traffic area. Illness forces sale.

486-9245

(35)

Tone in Neža sta bila vsa sajasta, nista pa utegnili, da bi se obrisala, goreče vlake je bilo treba razvleči po vsej njivi.

"No, če je pa kaj kač na njivi, danes jih bo pa precvrlo," je pomislila Neža, ko se je spomnila, kako se je včeraj strupenka prevalila čez Tončkovo nogo.

"Ti, včeraj se je pa gad prepeljal čez Tončkove noge. Slabo mi je prišlo, tako sem se ustrašila." Ni mogla zmolčati, spet pa ji ni prišlo nič pripravnega na misel, da bi pretrgala moreči molk.

"Kaaj?" je zategnil Tone in se delal, kot da ga je strašansko prestrašilo. Obstal je in potegnil mačka iz plamena in povedati mu je morala natančno, kako je bilo.

Se tisto dopoldne sta požgala hosto in njiva se je zdela kot razgrnjeno pogorišče. Tu in tam se je še kadilo, od ogorka se je zdaj pa zdaj obilnil plamenček, ponekod se je vnel posušen in

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

WE NEED
ARCHITECT
GRADUATES

Opportunities are Open for ARCHITECTS or PLANNERS in the Phoenix office of a major architectural and planning firm. Our work includes significant architectural and planning commissions in Arizona, Massachusetts, Nevada, California, Colorado, Montana, New Mexico and Hawaii. All personnel are afforded a wide variety of job experience in all aspects of architecture & planning.

Send resume to:

(602) 264-5503

Flatow-Moore-Bryan
& Fairburn, Inc.

3800 N. Central Ave. Suite 1017

Del Webb Building

Phoenix, Arizona 85012

(36)

REAL ESTATE FOR SALE

Palatine—Owner. 7 yr. old bi-level, 4 bed., 1½ bath-large fam rm. & kitchen. Extras, 2 car gar. \$34,900. Buyer could assume 5¼% mtge.

241 N. Dean Dr.

359-2228

(35)

osmojen plevel, da je zadišalo po sladkem soku, po mleku iz stebel osata in po pečenih glavicaš se nezrelih plodov.

Ob robih njive je Tone še razkopaj, kot da se mu je strašno mudilo posejati.

Pri vsakem zamahljaju ga je zbadlo, ni se pa mogel domisliti, kje bi dobil semensko ajdo.

Neža je vedela, kaj ga muči in je molčala. Saj bi šla domov, pa Adamovec je že posejal in še sam si je moral semena dokupiti.

Popoldne je Toneta nenadoma zmanjkalo. Kopal je na njivi, tam ravnico pustil in izginil.

"Bog pomagaj, ali ga je spet v Loko neslo?" je Nežo zaskrbelo, ko je prišla kopat. Tonček ji je pomagal, se trudil in mučil, pa ga je očetova ravnica kar zanašala.

"Joj, kako si močan!" ga je hvalila mati, Tončku je pa lilo po licih in mu polzelo za vrat. Večero se je že in na Osolniku je odzvonilo, Tonček in Neža sta pa še zmerom molila.

"V čast sv. Florijanu, da bi nas varoval ognja, večnega in časnega: oče naš..." je počasi izgovarjala, da jo je mogel dohitevati.

"No, tole me je pa upehalo!" jo je zmotil Tone s hudo utrujenim glasom in odložil koš.

"Jaz sem pa že tako mislila, kam te je neslo!"

"Do Rožnika! Jutri bova sejala. Stiri mernike sem jo dobil," se je pohvalil in glas mu je bil zvoneč, kot da hoče dodati še to: "Viš, ajde sem ti pa le prinesel; nismo še tako na koncu. In to ti je hribovsko seme pa ne ravansko."

Tone se je oprijel grunta z vso trmo, toda goličave so ostale goličave in kostanjevi parobki so še zmerom glasno očitali in obtoževali, čeprav so jih obrabljale tenke in visoke mladike.

"Vse pa moram z rokami!" se je pridušal, kadar ga je že krivilo in dušilo.

"Vole in konje si imel, samo 'hi' si zavljal in so ti potegnili iz grape, pa če so se koleša do pest udirala v ilovico!" se mu je oglašilo v srcu; za trenutek ga je zgrabilo, da bi se pogeljal v svet, pozabil na grunt in na sramoto, kajti to je občutil zlasti ob nedeljah. Težki gruntarji so se ga nekam izogibali, bajtarjem je bil še zmerom premočan in marsikdaj je obvisel na njegovem obrazu čuden pogled. Privoščil mu je ponižanje in sramoto, pomiloval pa Nežo in Tončka, ki sta bila zdaj skoraj vsako nedeljo z njim. Edina spremljevalca in edina družba.

"Poglej ga no, kako se je drži, kot bi bila še na oklicih," je menil Kamnar, Fojkarjev Tine se je pa namrdnil, rad je včasih pogledal za Nežo.

"Saj se je tudi lahko. Ne vem, če bi se mu še katera pustila pretepati in nazadnje pa na taki groblji živeti z njim. Tudi z zlatom ne preplačaš Neže. Nak!"

"Mica, kar kmalu se zasukaj, zatorej si pa že, da ga boš lahko dobila," se je poslovil Kamnar.

"Taki, kot je Tomaž, imam po pet na prst in bi me bilo sram, če bi se taka veša metala za menoj!"

"Tomaž, vidva sta si pa precej časa v laseh. Nekaj ni bilo prav, Bog ve, če se ni kdaj spakederalo," jo je zasukal Fojkar.

"Kaj še!" je zamomljal Tomaž in mu je bilo žal, da se je lotil Mice. Pozabil je že, da zna biti strupena. "Pa srečno!" se je poslovil od obeh gospodarjev in zavil proti Osojam in prehitel Konškarja. Razločno je slišal, kako se je ponorčeval in kako se je Neža zasmejala.

"Ta bi se pa oženil, pa če bi mu pripeljali slamnato bebo!"

Tomaž bi mu jo bil rad zasolil in jo mu zaradi grunta pogodil, pa se je bal pesti in pa zaradi Neže mu je bilo nerodno.

Tako sta hodila od maše in Tonček se je večkrat posladkal s figami in Zužkovimi zemljami.

"Če bo pa tako, bo kar prijetno!" si je zatrdjevala Neža in

vselej molčala, kadar se je v Tonetu oglašila stara strast. Ogibala se je ljudi, ker je čutila, da je za vsak bore pomene z moškim ljubosumen.

"To je pa res, pa še tako mlada!" je zatrdjevala Drajnariča, ki bi se bila že zdavnaj rada omožila, pa se ji je vselej spakederalo. Sama je tako rekla in zato jo je Dolinarjev Tomaž, še zmerom samec, tudi zdaj podražil.

"Ti, Micasta, kdaj se ti je zadnjkrat spakederalo?"

"Kvaterni teden, malo prej, ko

se je tebi kar petkrat, deša dešata," jo mu je zarobila Drajnariča.

"Kako pa veš?" se je zanimal Fojkar, tudi okoli Fojkarjevih oken se je Tomaž smukal, pa so bila zmerom pretrdo zaprta in čim bolj mehko je prosil, mole-doval in se slinil, tem bolj gluha je bila kamra, tem huje se je pa zaganjal pes, da se je hlapec prebudil. Tomaž je bil urnih nog, odpetal jo je, kajti hlapec bi ga bil prav gotovo nalomil. Preveč je bil hud na ponočnjake, vsak

mu je bil tatinski plašur in prebito namazan šekljačar.

"Jaz pa da bi ne vedela. Saj fantje sami povedo, da se mu nobena ne oglasi in da ga izpod

okna še pastirji zapode, kaj šele, če se oglasi hlapec. To ti jo uc-vre! Kar čez njive. Gospodarji pa otroke dolže! Ha, ha!"

(Dalje prihodnjik)

Springthings
1970
27th ANNUAL CLEVELAND
HOME and FLOWER SHOW
PUBLIC AUDITORIUM
DAILY AND SUNDAYS — 11:00 A.M.
Visitors admitted daily 'til 9 P.M. to enjoy the entire show.
Sundays 'til 7 P.M.
Box Office Admission: will be \$2.00
GOOD ANYTIME ADVANCE SALE TICKETS \$1.25
ADVANCE TICKET SALE ENDS TUESDAY — FEBRUARY 24th
BUY NOW! at
• FLOWER SHOPS
• SEARS • RICHMANS
• BURROWS

EUCLID POULTRY

V zalogi imamo vedno očiščene piščance, na kose zrezane, popolnoma sveža jajca ter vseh vrst perutnine. Pridite in si izberite!

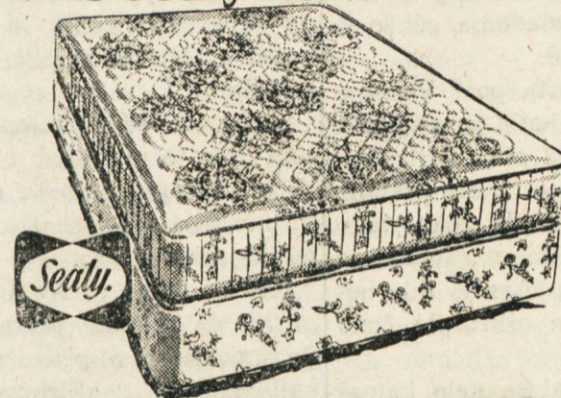
HOWARD BAKER

549 EAST 185 STREET, EUCLID

KE 1-8187

SEALY SLEEP TIGHT SALE

You could pay \$20 more for a mattress as firm as this Sealy Health Guard

Limited time only \$59.95

You just don't expect firmness like this for under \$79! Hundreds of extra heavy gauge coils plus special high resiliency foundation in the matched set. Compare the comfort, too, of deep-quilted Dura-Lux* cushioning—topped by a rich satin twill cover. Such luxury! Such a great buy during our once-a-year sale!

QUEEN SIZE 60x80" 2-pc. set \$169.95. KING SIZE 76x80" 3-pc. set \$249.95.

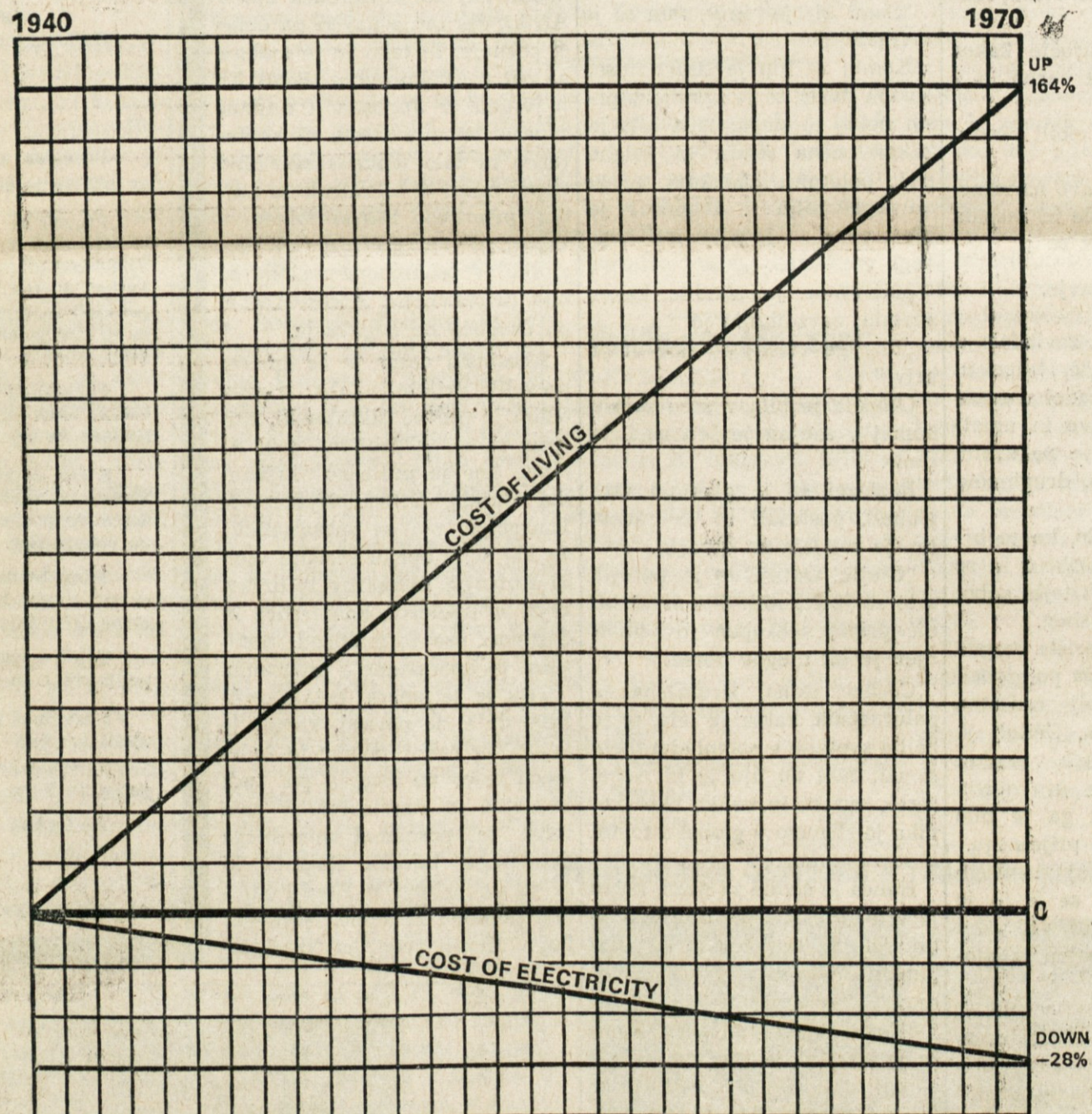
From yawn 'til dawn... it's Posturepedic time
SEALY POSTUREPEDIC® Designed in cooperation with leading orthopedic surgeons for comfortably firm support. "No morning backache from sleeping on a too-soft mattress". \$89.95

EASY MONTHLY PAYMENTS

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6202 ST. CLAIR AVE.

JOHN SUSNIK & SONS

Življenjski stroški
proti stroškom za elektriko.

Poglejte, kaj se dogaja. Med tem ko so se življenjski stroški od leta 1940 več kot podvojili, se je cena za enoto elektrike po domovih dejansko znižala za 28%.

Obrat večine gospodinjstskih električnih naprav, ki jih rabite v vaših domovih — sušilniki, pralniki, televizorji, štedilniki in ducat drugih — stane komaj nekaj penžev na dan.

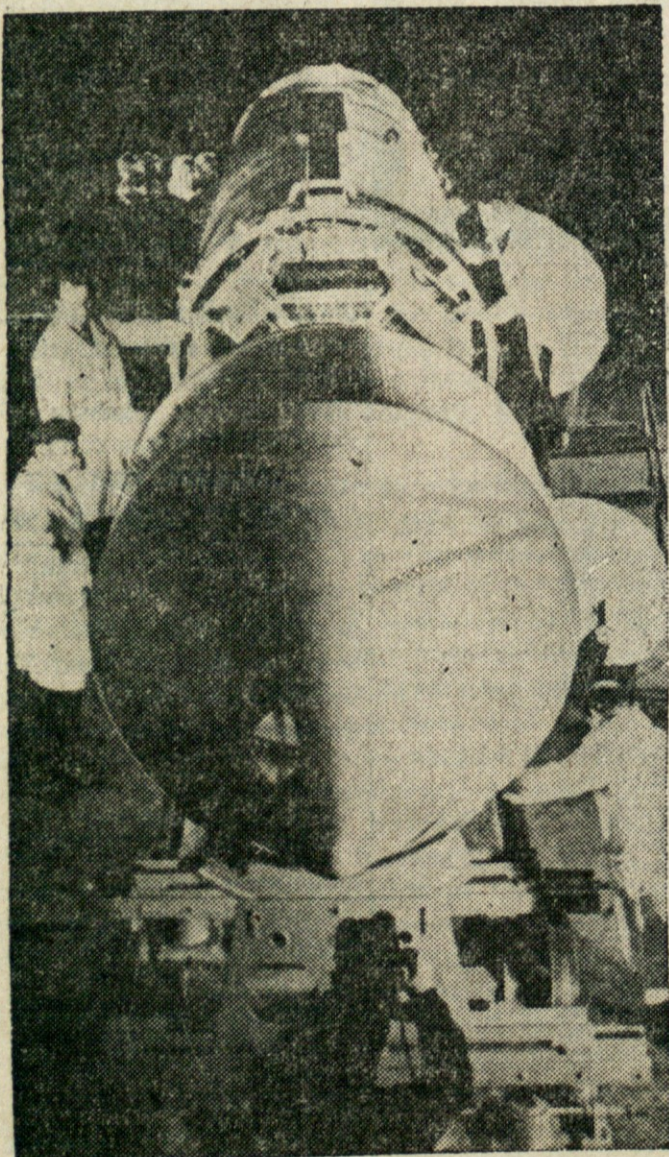
Vi imate danes več električnih pomočnikov. Vi jih rabite večkrat. Tako mi lahko produciramo več elektrike. In čim več jo produciramo, tem bolj ekonomično jo lahko dobavljamo. To pomaga nižati ceno povprečne enote za vas. Če je vaš sedanji račun za elektriko višji, pomislite, koliko več rabite res dober kup.

ELECTRICITY HAS NEVER BEEN A BIGGER BARGAIN

The ILLUMINATING Company

An Investor-owned Company Serving The West Coast in the Nation

INTERCOSMOS — Ruski inženirji sestavljajo raketo Intercosmos, katero bodo porabili za raziskavo sončnih ultravijoličnih žarkov in njihov učinek na gornje plasti ozračja.